

Jan Chulevici

Le Retour aux sources
Întoarcerea acasă

Sous le haut patronage du Président de la République de Moldova, Monsieur Nicolae Timofti
Sub înaltul patronaj al Președintelui Republicii Moldova, Domnul Nicolae Timofti

Tanchulevici

Le Retour aux sources

Întoarcerea acasă

Exposition temporaire du 30 septembre au 15 novembre 2014

Expoziție temporară în perioada 30 septembrie - 15 noiembrie 2014

*Musée National d'Art de Moldova,
rue 31 August 1989, 115, MD-2012
Chișinău
Republica Moldova*

L'exposition Ianchelevici, un cadeau d'anniversaire européen pour les 75 ans du MNAM

Pour le Musée National d'Art de Moldova, qui fête cette année ses 75 ans, l'exposition temporaire Idel Ianchelevici tient de la réparation historique: l'artiste né à Leova, au sud de la Bessarabie, est exposé pour la première fois dans ses contrées d'origines. Je tiens particulièrement à vivement remercier l'Institut culturel roumain (avec ses filiales à Bruxelles et Chișinău), la Fondation Ianchelevici de La Louvière, la ville de la Louvière et Wallonie-Bruxelles International pour la conception du projet et les efforts non comptés pour sa mise en œuvre.

Le Musée National d'Art de Moldova (Chișinău), l'une des plus prestigieuses institutions muséales de la République de Moldova, a été fondé en 1939. Situé dans le centre de la capitale, la ville de Chișinău, le musée occupe à présent trois édifices: la Maison *Hertza*, la Maison *Kligman* et le siège central *Dadiani*, tous les trois bâtis fin XIXème – début XXème. Le musée abrite un riche patrimoine culturel national et universel, fondé sur la *Collection de la Pinacothèque Municipale*, créée en 1939. L'idée de cette collection est due au sculpteur Alexandru Plămădeală. Originellement, la collection comptait 173 pièces (peintures, arts graphiques, sculptures et arts décoratifs). Il s'agissait essentiellement de dons faits par les participants au **Xème Salon organisé par la Société de Beaux-Arts de la Bessarabie** (Chișinău, novembre 1939), y compris le don de 11 œuvres fait par le Ministère des Cultes et des Arts de la Roumanie, dont des tableaux de H. Maxy, A. Phoebus, des dessins de Th. Pallady, N. Tonitza, des sculptures de I. Jalea, D. Gheorghe etc.

La pinacothèque fut ouverte dans les deux salles du Palais de la Mairie. Le 26 novembre 1939 avait lieu l'inauguration officielle du premier musée d'art de la Bessarabie, devenu après la seconde guerre mondiale le Musée d'Etat d'Arts Plastiques.

A présent, le patrimoine du musée inclut plus de 39000 pièces, dont des collections d'arts de l'Antiquité (sculpture, art décoratif, numismatique) des siècles IV-I avant J.-C. – II-IV après J.-C.; art du Moyen Âge tardif et traditionnel (icônes, objets de culte, livres anciens, textiles, costumes traditionnels); art national moderne et contemporain : peinture, arts graphiques, sculpture et arts décoratifs; siècles XIX-XXI), icônes, peinture, graphique et miniatures russes; peinture, dessins, sculpture et arts décoratifs ouest-européens (Italie, France, Allemagne, Espagne, Pays-Bas, siècles XVII-XX); numismatique et médailles (Egypte, Grèce, Allemagne, Espagne, Belgique, Danemark, Royaume-Uni, Irlande, Suède etc siècles XVI-XX); art oriental (Japon, Chine, Tibet, siècles XVIII-XX), plus une ample collection de gravures japonaises.

Expoziția Ianchelevici, un dar european aniversar pentru cei 75 de ani ai MNAM

Pentru Muzeul Național de Artă al Moldovei, la 75 de ani de la înființare, expoziția temporară Idel Ianchelevici oferă prilejul unei reparații istorice: artistul originar din Leova, în sudul Republicii Moldova, este expus pentru prima dată în locurile sale de baștină. Mulțumesc în mod deosebit Institutului Cultural Român (cu filialele sale de la Bruxelles și Chișinău), Fundației Ianchelevici din La Louvière și Wallonie-Bruxelles International pentru ideea acestui proiect și eforturile depuse pentru materializarea sa.

Muzeul Național de Artă al Moldovei, una dintre cele mai prestigioase instituții muzeale din Republica Moldova, a fost fondat în anul 1939. În prezent este situat în centrul capitalei, Chișinău, în trei edificii – Casa *Hertza*, Casa *Kligman* și sediul central *Dadiani* – importante monumente de arhitectură construite la sfârșitul sec. XIX - începutul sec. XX. Muzeul deține un valoros patrimoniu cultural național și universal, fondat în baza *Colecției Pinacotecii Municipale*, constituită în 1939. Ideea fondării acesteia îi aparține sculptorului Alexandru Plămădeală. Inițial, colecția a fost formată din 173 de lucrări (pictură, grafică, sculptură, artă decorativă) donate, în mare parte, de participanții la **Salonul al X-lea al Societății de Arte Frumoase din Basarabia**, desfășurat la Chișinău în luna noiembrie 1939, inclusiv 11 opere donate de Ministerul Cultelor și Artelor, printre acestea lucrări de pictură de H. Maxy, A. Phoebus, grafică de Th. Pallady, N. Tonitza, sculptură de I. Jalea, D. Gheorghe, ș.a.

Pinacoteca a fost deschisă în două săli ale Palatului Primăriei. Inaugurarea oficială a avut loc la 26 noiembrie 1939 și, de fapt, a însemnat deschiderea primului muzeu de artă din Basarabia, al cărui succesor a devenit în anii postbelici Muzeul de Stat de Arte Plastice.

În prezent patrimoniul muzeului cuprinde o gamă largă de valori culturale, peste 39 de mii de piese, sistematizate în colecții: artă antică (sculptură, artă decorativă, numismatică) din sec. IV-I î.Hr. – II-IV d.Hr.; artă medievală târzie și populară (constituită în mare parte din icoane, obiecte de cult, carte veche, textile, costum tradițional); artă națională modernă și contemporană (pictură, grafică, sculptură, artă decorativă, sec. XIX-XXI); icoane, pictură, grafică și miniatură rusă; pictură, grafică, sculptură și artă decorativă vest-europeană (Italia, Franța, Germania, Spania, Olanda, sec XVII-XX); numismatică și medalii (Egipt, Grecia, Germania, Spania, Belgia, Danemarca, Anglia, Irlanda, Suedia ș.a., sec. XVI-XX); artă orientală (Japonia, China, Tibet, sec. XVIII-XX), care include o importantă colecție de gravură japoneză.

Tudor Zbârnea, director/directeur MNAM

L'artiste dans son jardin de Maisons-Laffitte (France)
Artistul în grădina sa de la Maisons-Laffitte (Franța)

Le retour symbolique d'un « exilé » volontaire

Inaugurant une grande exposition rétrospective consacrée aux œuvres d'Idel Ianchelevici, l'Institut culturel Roumain et le Musée National d'Art de la capitale moldave rendent hommage à un artiste issu de cette terre de la Roumanie de l'entre-deux-guerres qui attendait depuis longtemps ce retour symbolique. A Bucarest, le remarquable artiste avait été inscrit en 1992, peu avant sa disparition, parmi les membres d'honneur de l'Académie Roumaine. Une importante exposition lui fut dédiée en 2003 - sorte de rapatriement dans la mémoire culturelle, d'un „exilé” volontaire ayant trouvé ailleurs son espace propice au perfectionnement et à l'affirmation en tant que créateur d'art. Parti encore très jeune vers la Belgique, sa future patrie d'adoption (il suivra ses études à l'Académie de Beaux-Arts de Liège), il avait toujours gardé dans sa mémoire affective la terre natale où il avait fait une sorte d'apprentissage en transposant en bronze quelques effigies de voïvodes roumains, et les souvenirs de ses âges vécus sur les deux rives du Prut reviendront de temps en temps sous son ciseau. Les musées de Bucarest et de Galatz conservent des œuvres - sculptures et dessins - données par l'artiste qui a recouvert en 1990 la citoyenneté roumaine.

Personnellement, j'ai eu le privilège, en tant que directeur du Centre culturel roumain à Paris, d'accueillir un très bel ensemble d'œuvres du maître Ianchelevici en 1991, occasion heureuse de découvrir un artiste authentique dont les multiples dons prenaient corps dans la pierre ou le bronze, avec une particulière tendresse et un lyrisme réverbérant au spectateur. Des critiques d'art qui ont étudié cette œuvre protéiforme ont d'ailleurs remarqué une grande disponibilité stylistique, allant de la représentation „classique”, équilibrée et lumineuse des visages et des gestes, vers le tourment de souche expressionniste et assez souvent tenté par l'impressionisme de Rodin.

Sculpteur monumental, dont les œuvres sont exposées dans quelques espaces publics belges et français, sensible aux contextes socio-culturels de son époque, aux drames et aux aspirations spirituelles contemporaines, travaillant à la fois sur des portraits et des petits groupes de personnages traités de manière „réaliste” ou passés en effigies finement stylisés, pratiquant la difficile taille directe de la pierre ou caressant la glaise soumise à ses mains adroites, Idel Ianchelevici nous a laissé un important héritage. Sa découverte ou redécouverte dans ses lieux d'origine est donc un événement salutaire qui aura à coup sûr des échos à la mesure de ce legs précieux.

Întoarcerea simbolică acasă a unui „exilat” voluntar

Inaugurând o mare expoziție retrospectivă consacrată operelor lui Idel Ianchelevici, Institutul Cultural Român și Muzeul Național de Artă din Chișinău aduc un omagiu semnificativ acestui artist plecat de pe meleagurile României interbelice, care aștepta de multă vreme întoarcerea simbolică acasă. La București, remarcabilul artist fusese înscris în 1992 printre membrii de onoare ai Academiei Române, cu puțin timp înainte de dispariția sa. O importantă expoziție i-a fost dedicată în anul 2003 - o repatriere în memoria culturală a unui „exilat” voluntar, care a găsit pe alte meleaguri un mediu propice pentru perfecționarea și afirmarea talentului său creator. Plecat de tânăr în Belgia, viitoarea sa patrie de adopție (unde a urmat studiile Academiei de Arte Frumoase de la Liège), Idel Ianchelevici a păstrat întotdeauna în memoria sa afectivă pământul natal, unde se inițiasse în sculptură realizând efigiile în bronz ale unor voievozi români. Amintirile copilăriei de pe malurile Prutului vor reînvia adesea sub dalta sa. Muzeele din București și din Galați păstrează în patrimoniul lor sculpturi și desene donate de artistul Idel Ianchelevici, care a redobândit naționalitatea română în 1990.

Personal, am avut privilegiul de a găzdui un frumos ansamblu de lucrări ale maestrului Ianchelevici în 1991, în calitate de director al Centrului Cultural Român de la Paris. Cu această fericită ocazie, am descoperit un artist autentic, ale cărui multiple înzestrări s-au întrupat în piatră sau bronz, transmițând o tandrețe aparte și un lirism reverberant. Criticii de artă care i-au cercetat opera proteiformă au remarcat, de altfel, o mare disponibilitate stilistică, începând de la reprezentarea „clasică”, echilibrată și luminoasă a chipurilor și a gesturilor, la figurile de factură expresionistă ori marcate de impresionismul rodinian.

Sculptor monumental, ale cărui opere sunt expuse în spații publice belgiene și franceze, Idel Ianchelevici s-a arătat sensibil la contextele socio-culturale ale vremii sale, la dramele și aspirațiile spirituale contemporane. Busturi și mici grupuri de personaje lucrate într-o manieră „realistă” sau trecute în efigii fin stilizate, sculpturi tăiate direct în piatră sau în lutul supus mâinilor sale iscusite fac parte, de asemenea, din moștenirea sa prețioasă. Descoperirea sau redescoperirea ei în locurile natale este prin urmare un eveniment salutar, care va avea cu siguranță ecouri pe măsură.

Ion Pop

L'artiste et ses terres: des retrouvailles au parfum européen

Parti de sa Bessarabie natale pour ne plus y revenir, Idel Ianchelevici en gardait un souvenir ému. Celui de l'enfance, des paysans, de la terre natale, de la langue roumaine qui lui manquaient. Ianchelevici, qui l'avait quittée encore province du royaume de Roumanie, n'y a jamais été exposé jusqu'à présent.

Nul n'est prophète dans son pays, pourtant l'artiste mérite amplement d'y être connu et apprécié. Cette exposition temporaire met la première pierre à la route du retour. Un retour symbolique, dont les contours épousent le parcours du natif de Leova. Juif, roumain, belge et français, Ianchelevici est un européen par excellence, enrichi par ses identités successives et superposées, qui s'enracinaient dans la quête perpétuelle d'un ailleurs proche, du matériel transfiguré par la vision créatrice.

Tout aussi européen est le projet qui mène à cette exposition. Des acteurs culturels de Roumanie, de Belgique et de la République de Moldova se sont retrouvés autour de valeurs partagées pour le mettre en oeuvre. Ianchelevici et la francophonie constituent deux des ponts culturels majeurs entre la Belgique et la République de Moldova. C'est tout sauf un hasard si l'artiste rentre à titre posthume par ses sculptures et dessins à Chișinău alors que la Moldavie se tourne de plus en plus vers l'Europe. Elle entend retrouver sa place dans cet espace culturel, après une longue et pesante parenthèse. Ianchelevici, avec l'intuition propre à l'artiste, s'est juste échappé à la parenthèse.

Robert Adam

Directeur de l'Institut culturel roumain Bruxelles

Director al ICR Bruxelles

Artistul și locurile natale: o regăsire sub semnul Europei

Idel Ianchelevici păstra o amintire încărcată de nostalgie Basarabiei natale, lăsată în urmă pentru totdeauna pe când era încă o provincie a Regatului României: copilăria cu locurile ei, țăranii, limba română căreia îi ducea dorul. De atunci și până azi, nu a fost niciodată expus la el acasă.

Nimeni nu e profet la el acasă, însă artistul merită cu prisosință să fie cunoscut și apreciat aici. Prezenta expoziție temporară face primul pas pe drumul întoarcerii acasă. Una simbolică, în consonanță cu parcursul omului plecat din Leova. Evreu, român, belgian și francez, Ianchelevici este un european prin excelență, trăgându-și noi seve din identitățile sale succesive și suprapuse, înrădăcinate în necontenita căutare a proximei transcendențe, a materiei transfigurate de viziunea creatoare.

Nu mai puțin european este proiectul care a condus la această expoziție. Instituții culturale din România, Belgia, Republica Moldova, animate de valori comune, au colaborat spre a-l aduce la îndeplinire. Ianchelevici și francofonia constituie două dintre cele mai solide punți culturale între Belgia și Republica Moldova. Nu este nici pe departe o întâmplare că artistul revine postum la Chișinău, prin sculpturile și desenele sale, în momentul în care Republica Moldova se deschide din ce în ce mai mult spre Europa. Republica Moldova își recapătă locul în acest spațiu cultural după o lungă paranteză apăsătoare. Ianchelevici, cu intuiția artistului, s-a sustras la vreme parantezei.

Ianchelevici sculptant une baigneuse

Ianchelevici sculptând o femeie care se îmbăiază

Idel IANCHELEVICI - une vie à l'oeuvre

Sculpteur belge d'origine roumaine, Ianchelevici (1909-1994) a oeuvré en dehors de toute influence. Son Oeuvre sculptural et graphique interpelle tant en qualité que par le nombre impressionnant de ses créations.

Ses premiers modelages, expressionnistes, ont rapidement évolué vers l'épure et la stylisation des formes tandis que la pratique de la taille directe, dès 1940, inaugure la phase de maturité de l'artiste. Parcours d'une vie à l'oeuvre où l'émotion et la maîtrise technique lui accordent une place de choix parmi les sculpteurs du XXme siècle.

Des contrées bessarabiennes au milieu artistique artistique belge

Ianchelevici naît dans la petite ville bessarabienne de Léova le 5 mai 1909. Il est le huitième et dernier enfant d'une famille extrêmement modeste. Quatre soeurs et trois frères partagent son quotidien frugal. Il suit sa scolarité primaire à Cismalia, village voisin, puis entre au lycée de Chisinau en 1923. Il s'applique, mais c'est l'école buissonnière qu'il préfère. Il passe son temps libre à sculpter et se forme au modelage. La glaise des rives du Prut lui sert de matière première. Il sculpte de petits personnages encouragé par son frère aîné, Mendel qui croit en son talent.

Ses études secondaires terminées, il travaille quelques mois à la Chambre de Commerce de Ialoveni mais l'envie d'ailleurs le taraude. Des amis lui ont parlé de la ville de Liège en Belgique moins coûteuse que Paris. Il souhaite étudier la médecine à l'Université, s'y inscrit mais ne suit pas les cours. La voix de Mendel, son frère aîné résonne encore: « N'oublie pas d'aller à l'Académie quand tu seras à Liège ». Le peintre Lucien Hock trouve au jeune arrivant un emploi à la Fabrique nationale d'armes. Ianchelevici améliore ses conditions de vie en y décorant des fusils de chasse.

Il entre peu à peu dans le milieu culturel liégeois, visite des expositions. En un peu moins d'une année, la vitalité artistique liégeoise le marque profondément. Mais le devoir l'appelle bientôt sous les drapeaux. En 1931, le jeune homme retourne effectuer son service militaire à Galați en Roumanie. Il a la chance de servir sous les ordres d'un colonel affable et amateur d'art qui lui confie la réalisation de 14 bustes de voïvodes. L'insolite casernement renforce sa vocation et c'est tout naturellement qu'après ses 10 mois de service, Ianchelevici retourne à Liège où il se consacre pleinement au dessin et à la sculpture.

Le musée Ianchelevici à La Louvière

Muzeul Ianchelevici din La Louvière

La salle africaine

Sala africană

La salle des marbres

Sala de marmură

Idel IANCHELEVICI - o viață închinată artei

Sculptor belgian de origine română, Ianchelevici (1909-1994) a lăsat puține influențe să se manifeste în opera sa. Sculptura și grafica lui surprind atât prin calitatea lucrărilor cât și prin numărul lor impresionant.

Primele sale modelaje, expresioniste, au evoluat rapid către o puritate și un stilism al formelor. Începând cu 1940, practicarea tăieturii directe în piatră marchează debutul fazei de maturitate a artistului. Parcursul unei vieți închinată artei, în care emoția și măiestria tehnică îi conferă un loc important între sculptorii secolului XX.

Din Basarabia în mediul artistic belgian

Ianchelevici s-a născut la 5 mai 1909 în târgușorul basarabean Leova. Era al optulea și ultimul copil al unei familii umile. Își petrece copilăria în condiții modeste, împreună cu patru surori și trei frați. Urmează școala primară în satul vecin, la Cismalia, și, din 1923, liceul din Chișinău. Încearcă să fie conștiincios, însă tentațiile nu lipsesc. Își petrece timpul liber sculptând și învață singur modelajul. Lutul malurilor Prutului îi servește drept materie primă. Sculptează mici personaje fiind încurajat de fratele mai mare, Mendel, care crede în talentul său.

După absolvirea liceului, lucrează câteva luni la Camera de Comerț din Ialoveni, dar dorul de ducă îl frământă. Prietenii i-au vorbit despre orașul Liège din Belgia, mai puțin costisitor decât Parisul. Își dorește să studieze medicina la Universitate, unde se și înscrie, dar în final nu mai urmează cursurile. Încă aude vocea lui Mendel, fratele mai mare: „Nu uita să mergi la Academie când vei fi la Liège”. Pictorul Lucien Hock îi găsește tânărului proaspăt sosit la Liège un loc de muncă la Fabrica națională de arme. Ianchelevici își ameliorează traiul de zi cu zi în această perioadă decorând arme de vânătoare.

Încetul cu încetul, descoperă mediul artistic din Liège, vizitează expoziții. În mai puțin de un an, vitalitatea mediului cultural liégeois îl marchează profund. Însă obligațiile față de țara natală îl cheamă sub drapel. În 1931 tânărul artist se întoarce în România și efectuează serviciul militar la Galați. Are însă norocul să ajungă sub ordinele unui colonel binevoitor și totodată amator de artă, care-l însărcinează să realizeze 14 busturi de voievozi. Insolita încorporare îi întărește vocația de sculptor și în mod firesc, după cele 10 luni de stagiu militar, Ianchelevici revine la Liège unde se consacră pe deplin desenului și sculpturii.

Une petite galerie, l'Apolo lui expose 3 oeuvres. Un critique d'art reconnaît que ses modelages, à première vue déconcertants, ne manquent pas de promesse mais on lui conseille de s'inscrire à l'Académie s'il veut être reconnu. Rétissant à tout enseignement classique, l'artiste sauvage se soumet finalement à un examen d'admission qui lui permet d'entrer directement en dernière année. Trois mois plus tard, il ressort avec le premier Prix de statuaire.

Dès 1933, il participe à plusieurs expositions. La vie lui sourit, de même qu'une jeune fille, Elisabeth Frénay, Betty, étudiante elle aussi en sculpture qui deviendra son épouse, la même année. Le couple s'installe à Bruxelles sous les conseils de Charles Petrasch, journaliste autrichien érudit, grâce auquel lanchelevici nouera des liens d'amitiés déterminants avec des personnalités artistiques et politiques belges: Charles-Louis Paron, Robert Vivier, Pierre-Louis Flouquet, Edgar Scaufaire,...

lanchelevici sculpteur

La période expressionniste

Au début de sa carrière, lanchelevici pratique essentiellement le modelage. Durant les années 30, le jeune immigré travaille essentiellement en grand format. Le climat des luttes ouvrières et l'angoisse qu'elles suscitent filtrent le monde clos de son atelier. lanchelevici recherche un langage plastique qui puisse traduire ces aspects de la vie sociale. Il puise son répertoire dans des personnages populaires animés par un tourment intérieur. A Liège, puis à Bruxelles dès 1933, il recherche des modèles masculins puissants, tout en force et en muscles, dont la puissance physique lui permet d'exprimer sa propre rage créatrice. Son besoin d'expression n'hésite pas à accentuer les gestes et les visages de ses personnages, ceux-ci sont rustres, grimaçants voire effrayants.

Il sculpte ses colosses dans l'argile ou le plâtre. Mesurant parfois plus de 2 mètres, les corps doivent être réalisés en plusieurs parties : les jambes, le torse et la tête, les bras. Ils sont pour la plupart moulés avec du plâtre à creux perdu.

lanchelevici travaillant au Meneur
lanchelevici lucrând la Șeful

O mică galerie din Belgia, Apolo, îi expune trei opere. Un critic de artă recunoaște că modelajele sale, la prima vedere deconcertante, sunt promițătoare, însă este sfătuit să urmeze cursurile Academiei, dacă dorește să fie recunoscut. Rezervat față de învățământul clasic, artistul timid se prezintă în cele din urmă la examenul de admitere, urmare căruia este primit direct în ultimul an. Trei luni mai târziu, lanchelevici absolvă Academia și este recompensat cu *Premiul I pentru statuar*.

Din 1933 participă la mai multe expoziții. Viața îi surâde, lanchelevici o întâlnește pe Elisabeth Frénay (Betty) studentă și ea la sculptură, care îi devine soție. Urmare sfaturilor eruditului jurnalist austriac Charles Petrasch, tânăra familie se mută la Bruxelles. Datorită acestuia, lanchelevici va lega prietenii importante pentru viața personală și cariera profesională cu personalități artistice și politice belgiene: Charles-Louis Paron, Robert Vivier, Pierre-Louis Flouquet, Edgar Scaufaire...

lanchelevici sculptorul

Perioada expresionistă

La începutul carierei sale, lanchelevici practică în principal modelajul. În anii '30, tânărul imigrant sculptează doar în format mare. Contextul luptelor muncitorești și angoasa pe care acestea o suscită filtrează mediul închis al atelierului său. lanchelevici se află în căutarea unui limbaj plastic, expresiv, care să poată reflecta aspectele vieții sociale. Repertoriul său este format din personajele populare muncite de un zbucium interior. La Liège, apoi, din 1933, la Bruxelles, caută modele masculine puternice, pline de forță și mușchi puternici, a căror anvergură fizică îi permite să-și exprime revolta creatoare. În goana după expresivitate, nu ezită să accentueze gesturile și fețele personajelor care sunt brutale, schimonosite, chiar înspăimântătoare.

Își sculptează coloșii în argilă sau ghips. Măsurând uneori peste 2 metri, corpurile trebuie realizate din mai multe bucăți: picioarele, torsul și capul, brațele. Majoritatea sunt mulaje de ghips, goale pe dinăuntru.

Il modèle également des oeuvres de plus petite dimension, comme le *Paysan roumain*, 1932, souvenir de son enfance dans les plaines du Prut. La matière est toutefois travaillée à l'identique, à l'aide du pouce dont les empreintes sont souvent très visibles, comme le sont aussi les incisions dues au couteau ou à l'ébauchoir utilisés pour souligner certains effets.

Si lanchelevici se montre perméable au climat social, il ne semble pas s'être ouvert aux influences artistiques de l'époque. Ni la sculpture de Rik Wouters, de Victor Rousseau ou de Georges Minne en vogue à l'époque, n'ont laissé trace sur ses oeuvres de jeunesse.

La sculpture en bronze

Le modelage et sa traduction en métal offrent à l'artiste des possibilités esthétiques encore inexploitées. lanchelevici n'a de cesse d'épurer les formes, le bronze lui permet d'atteindre l'équilibre recherché. Les proportions des personnages s'allongent, les lignes deviennent pures. Bras et jambes s'écartent du corps, créant des vides qui allègent les silhouettes.

Cette épuration des formes ira croissant et, dans les années 70, les modèles voient leurs membres complètement idéalisés, parfaitement longs et souples au service de la ligne.

Le bronze permet en outre de rendre le mouvement, imprimant aux personnages un rythme que la pierre ne peut évoquer. *Le départ pour la Vie*, 1960 est en cela tout à fait caractéristique.

La phase de maturité

lanchelevici sculpte des petites figures dans la pierre grâce au procédé de la taille directe qu'il exploite dès 1940. Contrairement au modelage où rien n'est plus facile que de modifier, retirer ou rajouter de la matière là où elle manque, la technique de la taille directe agit par soustraction de matière sans aucune possibilité de retour en arrière.

Cette technique est sans doute à l'origine d'une nouvelle conception de l'espace. Les figures se replient sur elles mêmes et, aux grands vides laissés

Le paysan roumain, 1932
Țăranul român, 1932

Le départ pour la vie, 1960
Startul în viață, 1960

Modelează de asemenea lucrări de dimensiuni mai mici, precum *Țăranul român* 1932, amintire din copilăria petrecută pe malurile Prutului. Materia este însă lucrată identic, modelată cu degetul mare ale cărui amprente sunt adesea foarte vizibile, la fel ca și inciziile cuțitului sau ale dălțiței utilizate pentru a sublinia anumite efecte.

Dacă lanchelevici se arată permeabil față de climatul social, nu pare însă a se fi deschis influențelor artistice din acea perioadă. Nici sculpturile lui Rik Wouters, nici cele ale lui Victor Rousseau sau Georges Minne, în vogă în acea perioadă, nu au lăsat urme asupra operele sale de tinerețe.

Sculptura în bronz

Modelajul și transpunerea sa în metal oferă artistului posibilități estetice încă neexploatate. lanchelevici epurează neconținut formele, bronzul îi permite să atingă atât de căutatul echilibru. Proporțiile personajelor se alungesc, liniile devin pure. Brațele și picioarele se îndepărtează de corp, creând goluri care ușurează siluetele.

Această epurare a formelor se accentuează, iar în anii '70 modelele își văd membrele complet idealizate, lungi și suple, spre reliefarea siluetei.

Bronzul permite, între altele, reflectarea mișcării, imprimând personajelor un ritm pe care piatra nu-l poate reda. *Startul în viață*, 1960, este reprezentativ în acest sens.

Faza de maturitate

lanchelevici sculptează mici figuri în piatră prin tehnica cioplirii directe pe care o exersează încă din 1940. Spre deosebire de tehnica modelajului, unde nimic nu e mai simplu decât modificarea, scoaterea sau adăugarea materiei acolo unde lipsește, tehnica cioplirii directe în piatră nu permite nicio revenire.

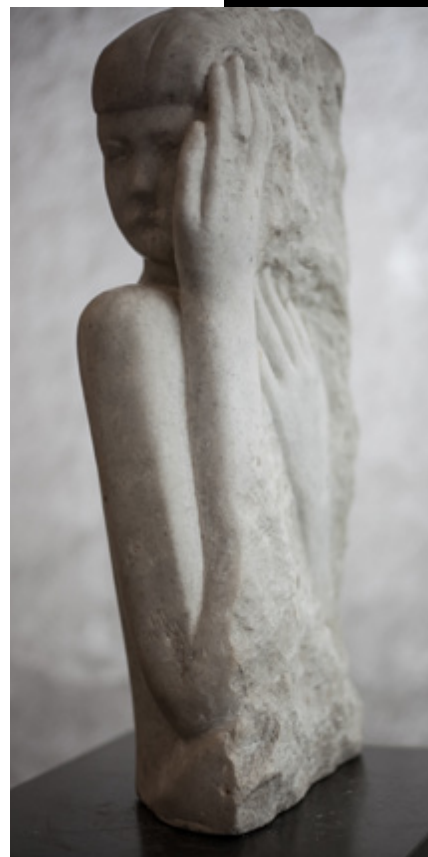
Această tehnică se află, fără îndoială, la originea unui nou concept al spațiului. Figurile se repliază și marile spații goale lăsate între membre sunt înlocuite de masa

entre les membres, succède la masse compacte du bloc. *Fillette*, 1959 montre à quel point l'artiste considère que le modèle et le bloc de marbre ne font qu'un. Le personnage semble naître littéralement de la matière.

La difficulté de travailler la pierre a en outre imposé une simplification des formes. Les membres s'allongent, les surfaces deviennent lisses alors qu'une spiritualité investit davantage les sculptures.

La forme du bloc dicte le plus souvent ses exigences, l'artiste s'y soumet. Il se fait fort d'exploiter les contrastes entre la rugosité de la pierre brute et le poli des chairs humaines.

Un changement de thème survient à la même époque, le sculpteur s'inspire désormais de modèles juvéniles. Ce ne sont plus ces figures d'hommes tourmentés au corps un peu lourd, à la musculature détaillée mais des silhouettes de très jeunes gens, des fillettes souples aux formes naissantes. Nécessitant une approche nouvelle, ces corps allongés et épurés perdent peu à peu en densité ce qu'ils gagnent en harmonie, *La Dormeuse*, 1967.

Fillette, 1959

Fetiță, 1959

compactă a blocului. *Fetița*, 1959, arată în ce măsură artistul consideră că modelul și blocul de marmură sunt un singur întreg. Personajul pare să se nască literalmente din materie.

Dificultatea de a sculpta piatra a impus între altele o simplificare a formelor. Membrele se lungesc, suprafețele devin netede, în timp ce spiritualitatea pătrunde tot mai mult sculpturile. Forma blocului dictează cel mai adesea exigențele cărora artistul li se supune. El încearcă din răsputeri să exploateze contrastele dintre asprimea pietrei brute și luciul cărnii.

O schimbare de temă survine în aceeași perioadă, sculptorul fiind inspirat de acum înainte de modele juvenile. Nu mai apar figurile zbuciumate cu corpul puțin greoi, cu musculatura reliefată, ci siluete foarte tinere, fete suple cu forme incipiente. Necesitând o abordare nouă, aceste corpuri alungite și epurate pierd puțin câte puțin din densitate ceea ce câștigă în armonie *Adormita*, 1967.

La dormeuse, 1967, hors catalogue

Adormita, 1967, în afara expoziției

lanchelevici et la commémoration

Dès ses premières créations, lanchelevici se révèle être un artiste profondément humaniste. Guidé par la nécessité de communiquer et d'exprimer ses émotions, il transpose dans ses œuvres son humilité et sa sensibilité. Cette caractéristique dominera toute sa carrière. Souvent réalisées indépendamment de toute commande, ses œuvres reflètent le contexte social dans lequel l'artiste évolue. Les années sombres de la seconde guerre mondiale le marquent profondément et le besoin de commémorer l'événement collectif surgit.

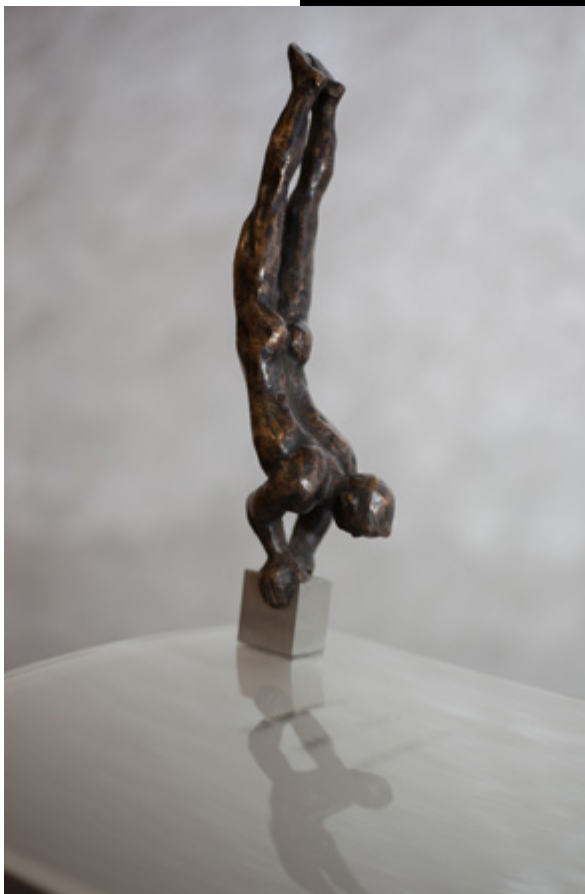
Dès 1939, l'artiste souhaite intégrer l'espace public. Il réalise *L'Appel* qui se trouve à La Louvière et *Le Plongeur* pour l'Exposition internationale de l'Eau à Liège et qui se trouve toujours actuellement sur les quais de la Meuse.

Mais bientôt, la fureur des bottes lui inspire *Le Résistant*, 1946. Cet homme, comme le sculpteur le dénomme, agenouillé mais jamais à genoux, sera inauguré en 1954 en tant que Monument au Prisonnier politique face au fort de Breendonk, triste lieu de transit pour des milliers d'opposants au régime nazi.

Il réalisera plus d'une dizaine d'œuvres monumentales dont *Le pêcheur*, *Le Pâtre* et *le Chasseur* en 1956 pour les autorités

Le plongeur, Liège, 1939
Scufundătorul, Liège, 1939

lanchelevici și comemorarea

De la primele sale creații, lanchelevici se arată a fi un artist profund umanist. Ghidat de nevoia de a comunica și de a-și exprima emoțiile, el își transpune în opere modestia și sensibilitatea. Această caracteristică îi va domina întreaga carieră. Adesea realizate fără comandă, operele sale reflectă contextul social în care a evoluat artistul. Anii sumbri din timpul celui de-al doilea război mondial îl marchează profund și apare nevoia de a marca evenimentul colectiv.

Începând cu 1939, artistul dorește să fie prezent în spațiul public. Realizează *Apelul* care se găsește la Louvière și *Scufundătorul*, pentru Expoziția internațională a Apei de la Liège și care se află în prezent pe cheiul râului Meuse.

Ulterior, nebunia războiului îi inspiră creația *Le Résistant*, 1946. Acest om, cum sculptorul îl denumește, în genunchi dar niciodată îngenunchiat, va fi inaugurat în 1954 ca *Monument al deținutului politic*, în fața fortului Breendonk, trist loc de trecere pentru mii de opozanți ai regimului nazist.

Va realiza mai bine de zece opere monumentale, cum ar fi *Pescarul*, *Ciobanul* și *Vânătorul*. Aceste trei sculpturi se află și în prezent pe Muntele Galiéna, la Kinshasa, iar la muzeul din La Louvière se găsesc modelele de ghips originale.

coloniales belges au Congo. Les 3 sculptures en bronzes se trouvent toujours sur le Mont Galiéna à Kinshasa, tandis que le musée de La Louvière détient les plâtres originaux.

L'artiste dira: "toute œuvre sculpturale, qu'elle soit destinée à l'extérieur ou à l'intérieur doit être conçue pour être vue de tous les côtés, et même pour obliger le spectateur à tourner autour. Elle doit être vivante, donner l'impression de pouvoir descendre de son socle, mais elle ne peut le faire et doit y rester, elle est sculpture et ne peut se mêler aux vivants. Une sculpture doit tenir par elle-même dans l'espace et doit être dans tous les sens du terme monumentale. Elle doit toujours dépasser l'humain, car elle est l'idéal de l'humain. » Un monument, qu'il soit commémoratif ou décoratif, doit être communicatif.

lanchelevici dessinateur

lanchelevici n'envisage pas le dessin comme une étape préliminaire de sa sculpture mais comme une oeuvre en soi. Il dessine au crayon jusqu'à la fin des années 50 puis emploie l'encre de Chine, voire parfois le feutre. On lui connaît quelques rares dessins au fusain dont Le très beau *Paysage au puits*, 1929. Ces deux types d'expression graphique, l'une expressive au trait nerveux, l'autre beaucoup plus linéaire et sereine correspondent aux deux grandes périodes stylistiques de l'artiste en tant que sculpteur.

lanchelevici dessine en sculpteur. Il aborde le graphisme en terme de volume et d'espace. La main court avec sûreté et naturel sur le papier, sans aucune trace de repentir. Il peut arriver que des personnages forment des scènes. Les distances sont indiquées par des différences d'échelle. Les lieux et les décors sont à peine suggérés et, plus d'une fois, l'attitude des personnages suffit à les évoquer.

Les sujets sont multiples bien que, comme pour la sculpture, la figure humaine reste son thème de prédilection. L'artiste privilégie les jeunes gens, les enfants, surtout durant la seconde phase de son travail dite de maturité.

Le monument Stanley, Leopoldville, 1956
Monumentul Stanley, Leopoldville, 1956

Artistul spunea: „orice operă sculpturală, fie că este gândită pentru exterior sau interior, trebuie concepută pentru a fi văzută din toate părțile și chiar să-l oblige pe spectator să se învârtă în jurul ei. Ea trebuie să fie vie, să dea impresia că poate să coboare de pe soclu, însă acest lucru nu este cu putință și trebuie să rămână la locul ei, este sculptură și nu se poate amesteca printre cei vii. O sculptură trebuie să se susțină prin ea însăși în spațiu și trebuie să fie din toate punctele de vedere monumentală. Trebuie să depășească întotdeauna umanul, fiindcă este idealul umanului. "Un monument, fie că este comemorativ sau decorativ, trebuie să fie comunicativ.

lanchelevici desenatorul

lanchelevici nu percepe desenul drept o etapă preliminară a sculpturii sale, ci ca pe o operă în sine. El desenează în creion până spre sfârșitul anilor '50, apoi utilizează tușul și uneori chiar carioca. I se cunosc câteva rare desene în cărbune, precum superbul *Paisaj cu fântână*, 1929. Două tipuri de expresie grafică, una cu linii tăioase, alta mult mai liniară și serenă, corespund celor două mari perioade stilistice ale artistului ca sculptor.

lanchelevici desenează ca un sculptor. Abordează grafica în termeni de volum și de spațiu. Mâna fuge cu precizie naturală pe hârtie, fără să reia nicio linie. Se poate întâmpla ca personajele să formeze scene. Distanțele sunt indicate prin diferențele de scară. Locurile și decorurile sunt abia sugerate, însă adesea atitudinea personajelor este de ajuns pentru a le evoca.

Subiectele alese sunt multiple, dar, precum în sculptură, chipul rămâne tema sa predilectă. Artistul preferă tinerii, copiii, mai ales în cea de-a doua etapă a carierei sale, de maturitate.

Artistul s-a întors cu numeroase desene din călătoriile sale în Africa. Fiecare desen este rezultatul unei proces de observare profundă a modelului. Cu un uimitor simț al simplificării, artistul determină o etnie.

L'artiste a ramené de nombreux dessins de ses voyages en Afrique. Chacun est une observation profonde du modèle. Avec un sens du raccourci étonnant, l'artiste détermine une ethnie. Ses sujets, portraits, maternités, scènes de la vie quotidienne, sont généralement isolés ou disposés par petits groupes, dessinés le plus souvent dans leur simple nudité. Aucune anecdote ni décor ne préside à la représentation. Il respecte la dignité de ses modèles et souhaite représenter les facettes d'une beauté qu'il découvre dans cet univers différent. Il part à la rencontre de l'autre, à la recherche de valeurs universelles.

Il se révèle également être un excellent portraitiste : il a dessiné de nombreuses personnalités belges et étrangères du monde politique, artistique et littéraire ; comme ici l'écrivain et historien belge *Carlo Brone*, 1981, ou encore Franz Hellens ou le critique d'art Philipp Roberts Jones. Réalisé librement ou sur commande, le portrait témoigne d'une réelle connivence entre l'artiste et son modèle. L'expression du visage traduit à la fois l'instant fugitif de la pose et la permanence du caractère.

lanchelevici est parvenu à refléter l'intériorité du modèle pour toucher l'essence de l'être.

Artiste atypique, infatigable, lanchelevici a travaillé à l'écart de tout courant artistique. Il laisse une oeuvre à la fois sensible et puissante dont le maître mot est l'humain. L'homme intériorisé, avide de partage et de connaissance, l'homme en proie au questionnement. Hors de tout discours philosophique, le sculpteur a projeté dans la matière ses rêves d'un monde idéal. De ses mains, il a insufflé la vie à ses modèles pour communiquer un peu de son âme.

Valérie Formery

Conservatrice du Musée lanchelevici

Curatoare a Muzeului lanchelevici

Subiectele sale, portrete, femei însărcinate, scene din viața cotidiană, sunt în general izolate sau dipuse în grupuri mici, desenate cel mai adesea în simpla lor nuditate. Nicio anecdotă și niciun decor nu însoțesc reprezentarea. Respectă demnitatea modelelor și dorește să reprezinte fațetele unei frumuseți pe care o descoperă în acest univers diferit. Artistul pleacă la întâlnirea cu celălalt, în căutarea valorilor universale.

Carlo Brone 1981

Se arată a fi de asemenea un excelent portretist: desenează numeroase personalități belgiene și străine din lumea politică, artistică sau literară; cum ar fi aici scriitorul și istoricul belgian Carlo Brone, 1981, Franz Hellens sau criticul de artă Philippe Roberts-Jones. Realizat din proprie inițiativă sau la comandă, portretul lasă să transpară o veritabilă conivență între artist și model. Expresia feței reflectă totodată momentul fugitiv al pozei și permanența caracterului.

lanchelevici a reușit să reflecte interioritatea modelului pentru a atinge esența ființei.

Artist atipic, neobosit, lanchelevici a creat departe de orice curent artistic. A lăsat o operă în același timp sensibilă și puternică, a cărei caracteristică definitorie este umanul. Omul interiorizat, avid de dialog și de cunoaștere, omul frământat de întrebări. În afara oricărui discurs filozofic, sculptorul a proiectat în materie visele unei lumi ideale. Cu mâinile sale, și-a însușit modelele pentru a-și comunica o parte a sufletului.

Antonine, 1985

Repères temporels

Né à Léova, Roumanie en 1909.

Quitte la Roumanie pour se plonger dans les milieux artistiques d'Europe occidentale, arrive à Liège en 1928.

Rappelé en Roumanie pour effectuer son service militaire en 1930.

Revient s'établir à Liège en 1931. S'inscrit à l'Académie des Beaux-Arts de la ville dans l'Atelier de sculpture monumentale d'Oscar Berchmans.

Obtient le Premier prix de statuaire en 1933. Se marie la même année avec Elisabeth Frénay et le couple s'installe à Bruxelles.

Exécute le *Plongeur et son arc* pour l'Exposition Internationale de l'Eau à Liège en 1939.

1945, acquiert la nationalité belge. La sculpture *L'Appel* est inaugurée à La Louvière.

S'installe à Maisons-Laffitte en 1950.

Le Monument national au prisonnier politique est implanté face au fort de Breendonck en 1954.

En 1956, effectue la première des trois missions qui l'amèneront au Congo. Réalise le modelage des trois statues destinées au monument Stanley à Léopoldville.

Le monument *Perennis perdurat poeta* est inauguré à Anvers en 1979.

1984, constitution de la Fondation Ianchelevici à La Louvière qui devient propriétaire de 200 sculptures et de 2000 dessins. Don d'une sculpture et de 6000 dessins à l'Université de Liège, au Sart-Tilman.

En 1985, un Centre Culturel « Idel Ianchelevici » voit le jour à Maisons-Laffitte tandis qu'une salle consacrée aux œuvres de Ianchelevici est ouverte au Musée national d'Art de Bucarest.

Inauguration du Musée Ianchelevici de La Louvière le 15 mai 1987.

L'artiste s'éteint à Maisons-Laffitte en 1994.

Repere temporale

Născut în 1909 la Leova, România.

Părăsește România spre a cunoaște mediile artistice din Europa, ajunge la Liège în 1928.

Este rechemat în România pentru efectuarea serviciului militar în 1930.

Se întoarce la Liège în 1931. Se înscrie la Academia de Arte Frumoase din Liège, în clasa Atelier de sculptură monumentală a lui Oscar Berchmans.

Obține Premiul I pentru statuar în 1933. Se căsătorește în același an cu Elisabeth Frénay, iar familia se mută la Bruxelles.

Realizează *Scufundătorul cu arc* pentru Expoziția Internațională a Apei de la Liège în 1939.

În 1945 obține cetățenia belgiană. Sculptura *Apelul* este inaugurată în orașul La Louvière.

Se mută în Franța, la Maisons-Laffitte, în 1950.

Monumentul național al deținutului politic este instalat în fața fortului Breendonck în 1954.

În 1956 efectuează primele trei misiuni în Congo. Realizează modelajele pentru trei statui pentru monumentul Stanley la Léopoldville.

Monumentul *Perennis perdurat poeta* este inaugurat la Anvers în 1979.

În 1984 ia ființă Fundația Ianchelevici în La Louvière, Belgia, care devine proprietară a 200 de sculpturi și 2000 de desene. Donează totodată o sculptură și 6000 de desene Universității Liège.

În 1985 este inaugurat centrul cultural „Idel Ianchelevici” la Maisons-Laffitte, Franța, în timp ce la Muzeul Național de Artă din București o sală este consacrată operelor sale și îi poartă numele.

La 15 mai 1987 este inaugurat Muzeul Idel Ianchelevici în La Louvière.

În 1994 artistul se stinge din viață la Maisons-Laffitte, Franța.

Avec les amis qui l'hébergent, à Chisinau
Împreună cu prietenii la care locuiește, la Chișinău

En dernière année de lycée à Chisinau, en 1927
În ultimul an de liceu la Chișinău, în 1927

A l'armée en 1931, avec quelques camarades dont il a réalisé le portrait
În timpul serviciului militar în 1931, împreună cu câțiva camarazi
cărora le-a realizat portretele

Ian et Betty en 1936
Ian și Betty în 1936

Le prince Ghyka (au milieu) à l'exposition du Palais des Beaux-Arts de
Bruxelles, en 1935. A gauche, le buste d'Albert Ier, Roi des belges
Prințul Ghica (în mijloc) la expoziția de la Palatul Artelor Frumose din
Bruxelles în 1935. În stânga, bustul lui Albert I, Regele belgienilor

Pendant le service militaire
În timpul serviciului militar

Ianchelevici et Franz Hellens devant Cariatide (1962), dans le jardin de Maisons-Laffitte
Ianchelevici și Franz Hellens în fața Cariatidelor (1962), în grădina de la Maisons-Laffitte

Ianchelevici travaillant au Résistant durant la guerre
Ianchelevici lucrând la Rezistentul în timpul războiului

Ianchelevici dans son atelier, la veille du départ définitif de ses oeuvres pour la Belgique, 1987
Ianchelevici în atelierul său, în preziua trimerii definitive a operelor sale în Belgia, în 1987

Oeuvres exposées / Opere expuse:

sculptures / sculpturi

Le départ pour la vie, 1960, bronze moulé, 55,5 X 14 X 9 cm
Startul în viață, 1960, mulaj din bronz, 55,5 X 14 X 9 cm

Amoureux, 1933, bronze moulé, 15 X 26 X 13 cm
Îndrăgostiți, 1933, mulaj din bronz, 15 X 26 X 13 cm

Fille et enfant, 1955, marbre blanc sculpté, 57 X 26 X 22 cm
Fata și copilul, 1955, sculptură în marmură albă, 57 X 26 X 22 cm

Mutine, 1971, bronze moulé, 12 X 7 X 5,5 cm,
Mutine, 1971, mulaj din bronz, 12 X 7 X 5,5 cm

Paysan roumain, 1932, bronze moulé, 59 X 15 X 13 cm
Țăran român, 1932, mulaj din bronz, 59 X 15 X 13 cm

Jeune cheval, 1939, bronze moulé, 26,5 X 31 X 15 cm
Mânz, 1939, mulaj din bronz, 26,5 X 31 X 15 cm

Cavalier, 1948, bronze moulé, 25 X 18 X 22 cm
Călăreț, 1948, mulaj din bronz, 25 X 18 X 22 cm

Nu assis, 1950, bronze moulé, 16 X 10 X 15 cm,
Nud șezând, 1950, mulaj din bronz, 16 X 10 X 15 cm

Nu assis Riva, 1943, bronze moulé, 27 X 21 X 14,5 cm
Nud șezând Riva, 1943, mulaj din bronz, 27 X 21 X 14,5 cm

Maternité, 1953, bronze moulé, 22 X 16,5 X 11 cm
Maternitate, 1953, mulaj din bronz, 22 X 16,5 X 11 cm

Enfant, 1979, pierre sculptée, 53 X 23 X 11 cm
Copil, 1979, sculptură în piatră, 53 X 23 X 11 cm

Zenitta Vivier, 1966, marbre sculpté, 43 X 40 X 16,5 cm
Zenitta Vivier, 1966, sculptură în marmură, 43 X 40 X 16,5 cm

Endormie ou la dormeuse, 1967, marbre rose sculpté, 36,5 X 96,5 X 19 cm
Adormita, 1967, sculptură în marmură roz, 36,5 X 96,5 X 19 cm

Angèle, 1970, bronze moulé, 54,5 X 11 X 36 cm
Angèle, 1970, mulaj din bronz, 54,5 X 11 X 36 cm

Le résistant, 1970, bronze moulé (épreuve d'artiste), 25 X 17,5 X 11 cm
Rezistentul, 1970, mulaj din bronz, 25 X 17,5 X 11 cm

Malgré moi, 1971, bronze moulé, 77 X 10 X 11,5 cm
În ciuda mea, 1971, mulaj din bronz, 77 X 10 X 11,5 cm

Longuelonne, 1972, bronze moulé, 91 X 13 X 20 cm
Longuelonne, 1972, mulaj din bronz, 91 X 13 X 20 cm

J'ai péché d'être, 1975, bronze moulé, 87,5 X 18,5 X 14,5 cm
Păcatul meu de a exista, 1975, mulaj din bronz, 87,5 X 18,5 X 14,5 cm

Mon papa, 1977, bronze moulé, 18 X 10 X 10 cm
Tatăl meu, 1977, mulaj din bronz, 18 X 10 X 10 cm

Fillette ou enhardie, 1978, bronze moulé, 25 X 8 X 6 cm
Fetița sau curajoasa, 1978, mulaj din bronz, 25 X 8 X 6 cm

Fillette, 1961, marbre sculpté, 52 X 23 X 11 cm
Fetiță, 1961, sculptură în marmură, 52 X 23 X 11 cm

Félice, 1958, marbre sculpté, 48 X 31,5 X 26 cm
Félice, 1958, sculptură în marmură, 48 X 31,5 X 26 cm

Gisela, 1962, bronze moulé, 42,5 X 16 X 14 cm
Gisela, 1962, mulaj din bronz, 42,5 X 16 X 14 cm

La plongeur, 1938, bronze moulé, 24 X 5,5 X 8 cm
Scufundătorul, 1938, mulaj din bronz, 24 X 5,5 X 8 cm,

Berger, 1950, bronze moulé, 54,5 X 23 X 15 cm
Cioban, 1950, mulaj din bronz, 54,5 X 23 X 15 cm

dessins

25 dessins 35x25 cm
5 dessins 75x55 cm

desene

25 desene 35x25 cm
5 desene 75 x55 cm

Ces œuvres font partie de la collection de la Fondation Ianchelevici à la Louvière (Belgique)

Aceste opere fac parte din colecția Fundației Ianchelevici din La Louvière, Belgia

Catalogue réalisé pour l'exposition
Idel lanchelevici. Le retour aux sources
présentée au Musée National d'Art de la Moldavie à Chișinău du 30 septembre au 15 novembre 2014 à l'occasion du vingtième anniversaire de la mort de l'artiste.

EXPOSITION
Commissaires d'exposition:
Valérie Formery, Conservatrice du Musée lanchelevici;
Robert Adam, directeur Institut culturel roumain Bruxelles

Coordination: Cătălin Doru Hrișcă

Traduction: Cătălin Doru Hrișcă, Simona Degeratu, Cătălina Voican

Impression: Tipografia Centrală Chișinău

Conception graphique: Roxana Cernea, Alexandru Azamfirei

Crédits photographiques: Fondation lanchelevici, Ilinca Neagu

REMERCIEMENTS
Que tous ceux qui àtitre divers ont apporté leur contribution à la réalisation de cette exposition trouvent ici l'expression de notre vive reconnaissance:

S.E Mihai Gribincea, ambassadeur de la République de Moldova en Belgique, M. Tudor Zbânea, directeur du MNAM, Charles-Etienne Lagasse, ancien inspecteur général de WBI, Laurence Capelle, chef de pupitre WBI, Valeriu Matei, de l'Académie roumaine, directeur ICR « Mihai Eminescu » Chișinău, Pompiliu Constantinescu, ICR Bucarest, Ecaterina Dimacea- Dumbrăveanu, ICR Chișinău, Jacques Gobert, bourgmestre de la ville de La Louvière et le personnel du musée lanchelevici.

Cette exposition est le fruit d'une initiative de l'Institut culturel roumain Bruxelles et d'un partenariat entre la Fondation lanchelevici, la ville de La Louvière, le Musée National d'Art de la Moldavie à Chișinău et l'Institut culturel roumain « Mihai Eminescu »de Chișinău.

Avec le soutien de la Wallonie-Bruxelles International. Ce projet se déroule dans le cadre de la coopération entre Wallonie-Bruxelles International, la République de Moldova et la Roumanie.

Catalog realizat pentru expoziția
Idel lanchelevici. Întoarcerea acasă
prezentată la Muzeul Național de Artă al Moldovei Chișinău în perioada 30 septembrie-15 noiembrie 2014 cu ocazia comemorării a douăzeci de ani de la moartea artistului.

EXPOZIȚIE
Curatori:
Valérie Formery, conservatoare a muzeului lanchelevici, La Louvière, Belgia
Robert Adam, director al Institutului Cultural Român Bruxelles

Coordonare: Cătălin Doru Hrișcă

Traducere: Cătălin Doru Hrișcă, Simona Degeratu, Cătălina Voican

Tipografie: Tipografia Centrală Chișinău

Machetare: Roxana Cernea, Alexandru Azamfirei

Credite foto: Fondation lanchelevici, Ilinca Neagu

MULȚUMIRI
Adresăm mulțumirile și recunoștința noastră tuturor celor care au contribuit la organizarea acestei expoziții:

E.S. Mihai Gribincea, ambasador al Republicii Moldova în Belgia, dl. Tudor Zbânea, directorul MNAM, Charles-Etienne Lagasse, fost inspector general al WBI, Laurence Capelle, șef de pupitru WBI, acad. Valeriu Matei, director ICR « Mihai Eminescu » de la Chișinău, Pompiliu Constantinescu, ICR București, Ecaterina Dimancea-Dumbrăveanu, ICR « Mihai Eminescu » de la Chișinău, Jacques Gobert, primar al orașului La Louvière și personalului muzeului lanchelevici.

Această expoziție este rezultatul unei inițiative a Institutului Cultural Român Bruxelles și al unui parteneriat cu Fundația lanchelevici, primăria La Louvière, Wallonie-Bruxelles International, Muzeul Național de Artă al Moldovei și Institutul Cultural Român « Mihai Eminescu » de la Chișinău.

Cu sprijinul Wallonie-Bruxelles International. Proiectul se desfășoară în cadrul cooperării dintre Wallonie-Bruxelles International, Republica Moldova și România.

Partenaires média / Parteneri media:

